

3. KLASSI EESTI KEELE ÜLERIIGILISE TASEMETÖÖ KORRALDUS- JA HINDAMISJUHEND 2009

TASEMETÖÖ EESMÄRK

Tasemetöö eesmärk on hinnata I kooliastme õpilaste eesti keele õpitulemuste saavutatust.

Tasemetööga kontrollitakse õpilaste funktsionaalset kuulamisoskust (ülesanded A1/B1); põhjendamisoskust (A2/B2); funktsionaalset lugemisoskust (A3/B5, A5/B4), teksti kavastamist, sünonüümide ja sõnaliikide tundmist (A3/B5); õigekirja (A3/B5, A4/B3, A5/B4); sõnamoodustusoskust (A5/B4); üldoskusi, nagu iseseisvat tööd tekstiga ning olulise teabe leidmist ja eristamist (A1/B1, A3/B5, A5/B4). Tasemetöö on koostatud kahes variandis, mis erinevad teineteisest ülesannete järjestuselt.

TASEMETÖÖ KORRALDAMINE

- Õpetaja tutvub tasemetöö ning selle korraldamise ja hindamise juhendiga üks tund enne tasemetöö algust.
- Tasemetöö kestab ühe õppetunni ehk 45 minutit. Selle aja hulka ei arvestata õpilaste juhendamist.
- Õpilane kirjutab õpetaja juhendamisel enda ja oma kooli andmed töö päisesse.
- Ühiselt tutvutakse tasemetööga: töös on 5 kohustuslikku ja 1 lisaülesanne.
- Õpetajal on õigus vajadusel selgitada õpilastele ülesannete tööjuhendeid.
- Kui töö on alanud, ei tohi õpetaja õpilasi sisulistes küsimustes aidata.
- Kuulamisülesande lahendavad õpilased õpetaja ette loetud teksti alusel. Õpetaja loeb teksti ette kaks korda. Enne teksti ettelugemist palub õpetaja õpilastel vastava ülesande üle vaadata.
- Järgmised ülesanded lahendavad õpilased vaid tasemetöö teksti alusel. Kui üks ülesanne on valmis, alustab õpilane järgmise täitmist, ootamata korraldust. Tasemetöö lahendamise ajal ei tohi õpetaja selgitusi jagada.
- Õpetaja teavitab õpilasi, et lisaülesannet võib lahendada hakata siis, kui kohustuslikud ülesanded on lahendatud ja kontrollitud.
- Tunni lõpus korjatakse tööd kõigilt õpilastelt korruga ära.
- Õpetaja tagab, et õpilased lahendavad tasemetöö iseseisvalt.

PARANDAMINE JA HINDAMINE

Töö esilehele märgib õpetaja õpilase isikukoodi, kolme õppeveerandi hinded, tasemetöö punktisumma ja hinde ning tabelisse täiendava teabe õpilase õpingute kohta.

Õpetaja hindab töid hindamisvõtme põhjal, märkides õpetajaveeru lahtritesse iga üksiku vastuse eest saadud punktide arvu (2; 1; 0,5 või 0). Ülesande eest saadud punktide arvu kirjutab õpetaja selleks ette nähtud ülemisse lahtrisse iga ülesande juures.

Tasemetöö lõpptulemus ümardatakse täisarvuliseks. Kui õpilane kogus näiteks tasemetööga 48,5 punkti, siis on tema töö lõpptulemus 49 punkti.

PUNKTIDE VASTAVUS HINNETELE

Hindamisel võetakse aluseks 16. novembri 2006. a haridus- ja teadusministri määruse nr 41 „Õpilaste hindamise, järgmise klassi üleviimise ning klassikursust kordama jätmise alused, tingimused ja kord” § 6.

48–53 punkti – (90–100%) – hinne „5”

37–47 punkti – (70–89%) – hinne „4”

24–36 punkti – (45–69%) – hinne „3”

11–23 punkti – (20–44%) – hinne „2”

0–10 punkti – (0–19%) – hinne „1”

VAEGKIRJUTAJA TASEMETÖÖ HINDAMINE

Vaegkirjutaja tasemetööd hinnatakse diferentseeritult, kui ta saab regulaarset logopeedilist ravi või kui õpetaja töötab temaga logopeedi nõuannete järgi individuaalselt. Tasemetöö diferentseeritud hindamisel

arvestatakse düsgraafiale omaseid spetsiifilisi vigu vealiikide järgi. Ühte liiki vead arvestatakse ühe veana.

Püsiva kirjaliku kõne puudega õpilase diferentseeritult hinnatud tasemetööl kirjutatakse mäрге „Hinnatud diferentseeritult”.

LISAÜLESANDE PARANDAMINE

Lisaülesande lahendamine ei ole õpilasele kohustuslik ning see ei mõjuta tasemetöö hinnet.

Võti

ÜLESANNE A1/B1

Kuula teksti. Tõmba maha sõnad, mida kuulatavas jutus ei ole. Kirjuta need seejärel teksti järel olevasse tabelisse sellises järjekorras, nagu need jutus esinevad. Iga õige sõna annab 1 punkti, vale sõna 0 punkti. Kokku on võimalik ülesande lahendamise eest saada 10 punkti. **Ülesannet hinnatakse vaid õpilase täidetud tabeli põhjal.** Kui õpilane ei ole suutnud sõnu tabelisse õiges järjekorras kirjutada ja/või on teinud mõne sõna kirjutamisel õigekirjavea ja/või on kasutanud teist vormi kui tekstis, siis selle eest ta punkte ei kaota. Ülesandega kontrollitakse vaid kuulamisoskust.

SAAKS VEEL MAGADA!

Harri Jänes

Oi, kui raske on hommikuti tõusta!

Eks täiskasvanutelgi on vahel hommikuti raske **pehmest** voodist välja tulla. Öise une jäljed ei taha alati kiiresti **ära** kaduda. Veidi aega pärast **hommikust** ärkamist püsivad magamise ajal sünenenud muutused. Lihased on lõdvad, silmad, kõrvad, nina ja teised meeleelundid töötavad **üsna** loiult. See on loomulik. Sa hõõrud **oma** silmi, sest magamise ajal pisaranäärmete tegevus pidurdub. Pisaravedelikku pole, silmad on kuivad, nad võivad koguni **valusasti** kipitada. Kätega silmi hõõrudes ärritad pisaranäärmeid ning ergutad pisarate **kiiret** eritumist. Ja nii kaobki tunne, nagu oleks **sul** prügi silmas.

Keegi ei ole kohe pärast ärkamist reibas ja tragi. Ka hästi puhanult, pika kosutava une järel, kulub vähemalt 15 minutit, enne kui muutud nii erksaks, et võid hakata õppima või muud **põnevat** tööd tegema. Enamasti venib see aeg **ikka** pikemaks. On inimesi, kes on unised veel paar tundi pärast ärkamist.

(Teksti on ülesandeks kohandatud.)

1. pehmest	2. ära	3. hommikust	4. üsna	5. oma
6. valusasti	7. kiiret	8. sul	9. põnevat	10. ikka

ÜLESANNE A2/B2

A. Tee kastidesse plussmärk (+) nende toitude juurde, mis sulle maitsevad.

Tee kastidesse miinusmärk (–) nende toitude juurde, mis sulle eriti või üldse ei maitse.

Kirjuta pluss- või miinusmärk iga toidu juurde, ära jäta ühtegi kasti tühjaks.

B. Põhjenda kahe toidu puhul, miks see sulle maitseb, ei maitse.

Õpilane saab 2 punkti, kui ta on iga pildi juurde märkinud oma eelistuse pluss- või miinusmärgiga. Kui osa kaste on täitmata, siis saab õpilane ülesande A-osa eest 1 punkti. Kui kõik kastid on täitmata, saab õpilane ülesande A-osa eest 0 punkti.

Lisaks saab õpilane 3 punkti selle eest, kui ta oskab põhjendada, miks talle toit meeldis, ning 1 punkti selle eest, kui ta ei tee põhjenduses õigekirjavigu.

Õpilane saab 3 punkti ka selle eest, kui ta oskab põhjendada, miks talle toit ei meeldinud, ning 1 punkti selle eest, kui ta ei tee põhjenduses õigekirjavigu. Kokku on võimalik ülesande eest saada 10 punkti: 2 punkti tabeli täitmise eest, 3+3 punkti põhjenduste eest ning 1+1 punkt õigekirja eest.

ÜLESANNE A3/B5

Loe luuletus läbi ning lahenda selle põhjal ülesanded.

A. Pane kavapunktid õigesse järjekorda, kirjuta iga kavapunkti ette õige number. Iga kavapunkti eest, mille ette õpilane on kirjutanud õige numbri, saab ta 1 punkti. Kui kavapunkti ees on vale number, saab ta selle eest 0 punkti. Kokku on võimalik ülesande eest saada 5 punkti.

1. Kädi on täna kokk.
3. Toiduained tantsivad erinevaid tantse.
2. Kõik köögiriistad on puhtad.
5. Valmis said neli huvitavat rooga.
4. Kokk paneb toidu sisse maitseaineid.

B. Leia luuletusest sama tähendusega sõnad. Ole hoolas, ära tee sõnade ümberkirjutamisel õigekirjavigu. Luuletusest leitud iga õige sünonüümi eest saab õpilane 1 punkti. Kui õpilane on teinud sõna ümberkirjutamisel õigekirjavea, siis saab ta selle sõna eest 0,5 punkti. Kui õpilane kirjutab sõna mõnes teises vormis, aga õigesti, siis ta punkte ei kaota. Vale vastus 0 punkti. Kokku on võimalik ülesande eest saada 5 punkti.

pott – **kastrul**

kerkib – **tõuseb**

soola hoidmise nõu – **soolavakk**

moos – **keedis**

toit – **roog**

C. Leia luuletuse kolmanda salmi värsiridadest iga sõnaliigi kohta üks näide ning kirjuta see tabelisse. Ole hoolas, ära tee sõnade ümberkirjutamisel õigekirjavigu. Luuletuse kolmandast salmist leitud iga õige sõna eest saab õpilane 1 punkti. Kui õpilane on teinud sõna ümberkirjutamisel õigekirjavea, siis saab ta selle sõna eest 0,5 punkti. Kui õpilane kirjutab sõna mõnes teises vormis, aga õigesti, siis ta punkte ei kaota. Vale vastus 0 punkti. Kokku on võimalik ülesande eest saada 3 punkti.

Nimisõna – tantsuhooga, Kädi, rooga, soolapuder, seenejook, suhkrusült, kurgikook

Omadussõna – uhket

Tegusõna – saidki

ÜLESANNE A4/B3

Tõmba joon alla õigele sõnale. Kui õpilane on tõmmanud joone alla õigele sõnale, siis saab ta selle eest 1 punkti, vale sõna eest 0 punkti. Kui õpilane on tõmmanud mõlemale sõnale joone alla, siis ta selle eest punkti ei saa (0 punkti). Kokku on võimalik ülesande eest saada 5 punkti.

Kass jõi piima.

Ma käin õhtuti jooksmas.

Poisid tegid lahti värske **mee** purgi.

Mul on ka kõht tühi.

Nad läksid õhtul õigel ajal magama.

ÜLESANNE A5/B4

A. Vasta loetud jutu põhjal küsimustele. Iga õige vastuse eest saab õpilane 0,5, 1 või 2 punkti, vale vastuse eest 0 punkti. Kokku on võimalik selle ülesande eest saada 10 punkti. Õpilase vastused ei pea sõnasõnalt kattuma võtmes toodutega, hinnata tuleb nende sisulist õigsust. Õigekirjavigu selle ülesande puhul ei arvestata, sest ülesandega kontrollitakse vaid tekstist arusaamist.

1. Mis on Anni meelest kolm kõige toredamat talvist tegevust? Anni meelest on kolm kõige toredamat talvist tegevust *uisutamine, suusatamine ja kelgutamine*. Õigeks lugeda ka vastus, kui õpilane nimetab nendeks *liulaskmist või härmaehtes puude ja põõsaste imetlemist*.

Õpilane saab iga õige tegevuse nimetamise eest 1 punkti. Vale vastus 0 punkti. Kokku võib ta selle ülesande eest saada 3 punkti.

2. Millal korraldati kuninglikku kelgurallit? Kuninglikku kelgurallit korraldati *igal talvel vastlapäeval*. Õpilane saab 1 punkti, kui ta on vastanud *igal talvel vastlapäeval* või *igal talvel* või *vastlapäeval*. Vale vastus 0 punkti.

3. Kes osalesid kuninglikul kelgurallil? Kuninglikul kelgurallil osalesid *peaaegu kõik riigi alamad*. Ehk teisisõnu *kogu õukond, kõik kuningriigi lapsed, emad-isad ja vanaemad-vanaisad*.

Õpilane saab 2 punkti, kui ta loetleb kõik osalejad või tema vastus sisaldab üldistust *peaaegu kõik riigi alamad*. Kui õpilane nimetab vaid mõnd üksikut osalejat (näiteks *emad-isad* või *kogu õukond* vms), siis saab ta selle vastuse eest 1 punkti. Vale vastus 0 punkti.

4. Mitu päeva kestis võistlus? Võistlus kestis *ühe päeva*. Õige vastuse eest saab õpilane 1 punkti, vale vastuse eest 0 punkti.

5. Missuguseid tulemusi kohtunikud mõõtsid? Kohtunikud mõõtsid *liu pikkust ja vuhina kiirust ehk kelguhoogu*. Õpilane saab 1 punkti *liu pikkuse* nimetamise eest ning 1 punkti *vuhina kiiruse ehk kelguhoo* nimetamise eest. Vale vastus 0 punkti. Kokku on võimalik ülesande eest saada 2 punkti.

6. Miks tuli kelguralli võitjaks prints Eduard? Prints Eduard tuli kelguralli võitjaks, *sest ta kasutas tõukekelku*. Õpilane saab 1 punkti, kui ta on nimetanud, *et Eduard kasutas tõukekelku*. Õigeks lugeda ka vastus, *et Eduard kasutas tõukekelku ja ta sõitis sellega mäest alla naaberlinna oma vanaemale külla*. Vale vastus 0 punkti.

B. Koosta antud sõnapaaridest liitsõnu. Soovi korral leiad abi jutust „Kuninganna Anni kelguralli”. Iga õigesti moodustatud ning õigekirjavigadeta kirjutatud liitsõna eest saab õpilane 1 punkti. Muudel juhtudel 0 punkti. Kokku on võimalik ülesande eest saada 5 punkti.

vana + ema – **vanaema**

tõuge + kelk – **tõukekelk**

kuningas + riik – **kuningriik**

põld + mees – **põllumees**

põhi + tuul – **põhjatuu**

LISAÜLESANNE

Ülesanne on mõeldud õpilastele, kellel jääb tasemetöö lahendamisest aega üle. Ülesannet ei hinnata ega arvestata tasemetöö osana, kuid selle lahendamise tulemustest teeb õpetaja klassile kokkuvõtte.

NB! Sel aastal palume oma arvamust tasemetöö kohta avaldada elektrooniliselt. Küsimustik on eksamikeskuse kodulehe aadressil www.ekk.edu.ee.